

Vấn đề Pháp lý đối với Người Cao tuổi

Tại sao viết di chúc?

Di chúc là gì?

Di chúc là một tài liệu pháp lý nêu rõ cách quý vị muốn những thứ quý vị sở hữu được phân chia khi quý vị qua đời. Di chúc không chỉ dành cho những người sở hữu tài sản hoặc có nhiều tiền.

LẬP DI CHÚC LÀ MỘT BƯỚC TÍCH CỰC BẠN CÓ THỂ THỰC HIỆN NHẰM:

- cung cấp cho những người mà quý vị quan tâm
- để lại những thứ cụ thể cho những người nhất đinh
- chỉ định người quý vị tin cậy để thực hiện các hướng dẫn trong di chúc của quý vị (người thi hành di chúc của quý vị)
- để lại bất kỳ hướng dẫn nào khác mà quý vị có thể có (ví dụ: về việc thu xếp hậu sự của quý vị)
- trao quà cho tổ chức từ thiện nếu quý vị muốn.

Việc lập di chúc sẽ xóa bỏ những nghi ngờ và trở ngại có thể nảy sinh khi không có bằng chứng về những nguyện vọng của người đã khuất.

Ngay cả khi quý vị không có nhiều tiền hoặc quý vị không sở hữu một căn nhà, quý vị có thể muốn để lại những vật có giá trị hoặc vật lưu niệm khác như tác phẩm nghệ thuật, tiền xu, đồ nữ trang, đồ cổ, thư từ hoặc ảnh cho những người cụ thể.

Sau khi quý vị qua đời, tài sản và của cải của quý vị được gọi là tài sản của quý vị.

TẠI SAO TÔI CẦN MỘT BẢN DI CHÚC?

Nếu quý vị không có di chúc, quý vị sẽ không có quyền quyết định về cách phân chia tài sản của quý vị. Nếu quý vị qua đời mà không có bản di chúc (được gọi là 'không để lại bản di chúc sau khi qua đời'), tài sản của quý vị sẽ được phân chia cho họ hàng của quý vị theo một công thức pháp lý (có tên 'quy tắc cho việc không để lại bản di chúc'). Điều này có thể rất khác so với những gì mà quý vị mong muốn hoặc dự định xảy ra. 'Không để lai bản di chúc' sau khi qua đời cũng có thể gây ra sự phức tạp, trì hoãn và chi phí thêm cho người ở lai. Nếu quý vi qua đời mà không để lai bản di chúc và quý vị không có bất kỳ họ hàng nào thân thiết hơn ngoài anh/chị con bác, tài sản của quý vị sẽ được xung công. Bản di chúc sẽ chỉ có hiệu lực sau khi quý vị qua đời. Nếu quý vị muốn ai đó trông nom hoặc đưa ra các quyết định về tài chính của mình trong khi quý vị vẫn còn sống nhưng không thể tự mình làm việc trên thì quý vị sẽ cần thiết lập quyền ủy nhiệm lâu dài cho luật sư. Để biết thêm thông tin về quyền ủy nhiệm lâu dài, hãy xem sách nhỏ của Legal Aid NSW 'Ai sẽ quyết định cho quý vi nếu quý vi không thể tư quyết?'

AI CÓ THỂ LẬP BẢN DI CHÚC?

Bất kỳ ai trên 18 tuổi đều có thể lập bản di chúc miễn là họ có năng lực tinh thần. Người khuyết tật trí tuệ nhẹ hoặc đang ở giai đoạn đầu của chứng mất trí vẫn có thể lập bản di chúc nếu họ có năng lực tại thời điểm lập di chúc. Nếu năng lực của họ bị nghi ngờ, trí tuệ của họ cần được đánh giá bởi người thích hợp, chẳng hạn như bác sỹ, nhà tâm lý học hoặc bác sỹ tâm thần học. Tòa án Tối cao có thể phê chuẩn việc lập di chúc bởi người dưới 18 tuổi.

TÔI LÀM CÁCH NÀO ĐỂ LẬP BẢN DI CHÚC?

Việc lập bản di chúc có thể là một quá trình đơn giản và không quá tốn kém. Bản di chúc phải được ký và chứng kiến đúng cách để hợp lệ về mặt pháp lý. Điều quan trọng là quý vị phải nêu rõ ý định của mình để giảm nguy cơ nảy sinh tranh chấp về việc quý vị muốn ai được nhận tài sản gì.

Do vậy, tốt nhất là quý vị nên nhờ luật sư, Người được ủy thác hoặc người giám hộ NSW hoặc một công ty ủy thác sẽ thực hiện di chúc cho quý vị. Mặc dù có các công cụ giúp tự lập di chúc, an toàn hơn là quý vị nhờ đến một chuyên gia thực hiện di chúc cho mình nhằm đảm bảo rằng di chúc được lập đúng cách và phù hợp với nhu cầu của quý vị. Chuyên gia cũng có thể tư vấn cho quý vị về bất kỳ vấn đề thuế nào mà quý vị cần chú ý khi soan di chúc.

CHI PHÍ SOẠN DI CHÚC LÀ BÁO NHIỀU?

Không có phí cố định. Phí dành cho luật sư thay đổi và có thể tùy thuộc vào mức độ phức tạp của bản di chúc. Quý vị cũng có thể đi khảo giá để so sánh chi phí mà các luật sư sẽ tính.

Người được ủy thác và Người giám hộ NSW không tính phí lập hoặc cập nhật di chúc của quý vị. Tuy nhiên, di chúc của quý vị cần chỉ định Người được ủy thác và Người giám hộ NSW làm người thi hành di chúc của quý vị và phí sẽ được áp dụng khi tài sản của quý vị được phân chia sau khi quý vị qua đời.

Công ty ủy thác tính phí lập di chúc và phí cũng áp dụng giúp phân chia tài sản của quý vị sau khi quý vị qua đời.

BẢN DI CHÚC CỦA TÔI SẼ CÓ HIỆU LỰC TRONG BAO LÂU?

Bản di chúc của quý vị sẽ cóhiệu lực cho đến khi quý vị qua đời, trừ khi quý vị thay đổi bản di chúc đó, tạo bản di chúc mới hoặc hủy bỏ (hủy) bản di chúc đó.

Cuộc hôn nhân cũng sẽ hủy bỏ bản di chúc trừ khi bản di chúc được lập nhằm thúc đẩy cuộc hôn nhân cụ thể đó. Nếu quý vị dự định kết hôn hoặc ly dị, quý vị sẽ cần phải cập nhật bản di chúc của mình. Quý vị nên nhờ tư vấn pháp lý về trường hợp của mình.

Quý vị cũng nên nhờ tư vấn pháp lý về việc cập nhật bản di chúc của mình nếu trường hợp của quý vị thay đổi theo chiều hướng khác, ví dụ: nếu con hoặc cháu được sinh ra hoặc nếu vợ/chồng của quý vị qua đời.

TÔI NÊN CHỈ ĐỊNH AI LÀM NGƯỜI THI HÀNH DI CHÚC CỦA MÌNH?

Người thi hành di chúc là người có tên trong di chúc của quý vị. Người này sẽ có trách nhiệm xử lý tài sản của quý vị sau khi quý vị qua đời. Người này phải là người trên 18 tuổi mà quý vị tin tưởng và là người đã sẵn sàng đảm nhiệm trách nhiệm này. Hoặc quý vị có thể chỉ định một chuyên gia, chẳng hạn như Người được ủy quyền hoặc Người giám hộ pháp lý NSW hoặc người thi hành di chúc. Trong trường hợp này, quý vị sẽ phải trả phí. Quý vị phải đảm bảo rằng người thi hành di chúc biết nơi quý vi cất giữ di chúc của mình.

TÔI NÊN CẤT GIỮ DI CHÚC CỦA MÌNH Ở ĐÂU?

Hầu hết mọi luật sư sẽ cất giữ di chúc gốc ở nơi an toàn cho khách hàng mà không tính phí. Đây là lựa chọn an toàn nhất vì nếu di chúc biến mất, coi như quý vị đã xé để hủy bỏ di chúc đó. Quý vị cũng có thể cất giữ di chúc trong két gửi đồ an toàn tại ngân hàng hoặc ở một nơi an toàn tại nhà. Ý tưởng hay là cất giữ bản sao có chữ ký với giấy tờ cá nhân của quý vị, cùng với ghi chú giải thích nơi để di chúc gốc. Quý vị cũng nên cung cấp cho người thi hành di chúc một bản sao (trong phong bì dán kín nếu quý vị muốn) hoặc nói cho họ biết nơi để di chúc gốc.

TÔI CÓ THỂ THAY ĐỔI DI CHÚC CỦA MÌNH NẾU TÔI ĐỔI Ý KHÔNG?

Quý vị có thể thay đổi di chúc của mình bất kỳ khi nào miễn là quý vị có năng lực tinh thần. Tuy nhiên, quý vị không thể thay đổi di chúc của mình bằng cách gạch bỏ điều gì đó trong di chúc của mình hoặc viết điều gì khác thay vào vị trí đó. Quý vị có thể lập 'bản bổ sung di chúc' (một tài liệu riêng biệt trong đó quý vị thực hiện thay đổi đối với di chúc của mình). Bản bổ sung này sẽ cần được ký và được chứng kiến giống như khi quý vị lập di chúc của mình. Thông thường, tốt nhất là quý vị lập một di chúc hoàn toàn mới.

TÔI CÓ THỂ TRAO QUÀ TẶNG CHO TỔ CHỨC TỪ THIỆN KHÔNG?

Việc trao quà tặng trong di chúc của quý vị cho tổ chức từ thiện ('vật để lại') là một cách tốt để thể hiện sự hỗ trợ của quý vị cho một mục đích quan trọng đối với quý vị. Quý vị có thể chọn trao:

- vật để lại còn lại (bất kỳ thứ gì còn lại sau khi tất cả các quà tặng và chi phí khác đã được khấu trừ từ tài sản của quý vi)
- phần trăm tài sản của quý vị
- số tiền cu thể
- quà tặng là tài sản hoặc cổ phiếu.

Điều quan trọng là nhờ tư vấn pháp lý để đảm bảo rằng việc này được thực hiện đúng (tổ chức từ thiện phải được mô tả chính xác) và rằng những người thân của quý vị được quan tâm đúng.

DI CHÚC CỦA TÔI CÓ THỂ BI GÂY KHÓ DỄ KHÔNG?

Một di chúc có thể bị gây khó dễ nếu di chúc đó không hợp lệ. Người không thừa nhận di chúc không hợp lệ sẽ phải chứng minh rằng:

- di chúc đó không phải là di chúc cuối cùng của quý vị (quý vị đã lập một di chúc khác vào ngày sau đó)
- di chúc không được ký và chứng kiến đúng cách
- quý vị không có năng lực tinh thần khi lập di chúc đó (đó là lý do tại sao việc lập di chúc trong khi quý vị vẫn còn khỏe và không có nghi ngờ về khả năng tinh thần lại quan trọng đến vậy)
- di chúc đã được thay đổi sau khi được ký ban đầu, hoặc
- quý vị bị ép buộc hoặc gây áp lực (chứ không do khuyến khích) trong việc lập di chúc.

Một số đối tượng nhất định (chủ yếu là gia đình) cũng có thể không thừa nhận di chúc trong vòng 12 tháng sau ngày quý vị qua đời nếu họ tin rằng họ không được thừa hưởng đúng trong di chúc. Việc này được gọi là 'khiếu nại đối với điều khoản về gia đình'. Việc nhờ luật sư lập di chúc cho quý vị sẽ giảm bớt xác suất việc này có thể xảy ra.

Tôi có thể yêu cầu trợ giúp pháp lý ở đâu?

LUẬT SƯ TƯ NHÂN

Hiệp hội Luật Dịch vụ Giới thiệu Luật sư NSW có thể giới thiệu quý vị với luật sư tư nhân để lập bản di chúc.

ĐT: (02) 9926 0300

Email: ereferral@lawsociety.com.au

www.lawsociety.com.au

NGƯỜI ĐƯỢC ỦY THÁC VÀ NGƯỜI GIÁM HỘ NSW

lập di chúc miễn phí khi được chỉ định làm người thi hành di chúc. Phí áp dụng khi tài sản được quản lý.

ĐT: (02) 9252 0523

www.tag.nsw.gov.au để biết vị trí văn phòng của họ ở NSW.

HIỆP HỘI NGƯỜI ĐƯỢC ỦY THÁC ÚC (TCA)

TCA là cơ quan đại diện cao nhất của các hiệp hội người được ủy thác của Úc. Quý vị có thể tìm danh sách các công ty ủy thác trên trang web của TCA **www.trustcorp.org.au** hoặc gọi đến (02) 9221 1983 hoặc 1800 819 427.

DICH VỤ PHÁP LÝ DÀNH CHO NGƯỜI CAO TUỔI

Cung cấp tư vấn và trợ giúp pháp lý cho người cao tuổi trong một số lĩnh vực luật pháp. ĐT: (02) 9281 3600 hoặc 1800 424 079

www.tars.com.au

LAWACCESS NSW

Cung cấp thông tin pháp lý, tư vấn và giới thiệu miễn phí qua điện thoại, bao gồm văn phòng Legal Aid NSW gần nhất, Trung tâm Pháp lý Cộng đồng, luật sư tư nhân và các tổ chức khác.

ĐT: 1300 888 529 (phí cuộc gọi nội hạt)

TTY (Điện thoại dành cho người khiếm thính hoặc

khiếm ngôn): 1300 889 529 www.lawaccess.nsw.gov.au

Sách nhỏ này được soạn bởi Chương trình Pháp lý & Giáo dục dành cho Người Cao tuổi của Legal Aid NSW hợp tác với Hiệp hội Luật của NSW. Chương trình này cung cấp tư vấn, hỗ trợ và thông tin pháp lý cho người cao tuổi tại NSW. Để tìm hiểu thêm về Chương trình hoặc để yêu cầu tổ chức một phiên thông tin về chủ đề này, hãy gọi (02) 9219 5000.

Các tập sách nhỏ khác hiện có:

- Chuyển đến ở cùng gia đình?
  Đảm bảo quý vị bảo vệ các quyền lợi của mình
- Trợ giúp tài chính cho gia đình của quý vị?
  Hiểu về những rủi ro
- Quý vị đang bị bạo hành hoặc lạm dụng?
  Quý vị có thể chấm dứt tình trạng này
- Ai sẽ quyết định thay cho quý vị nếu quý vị không thể tự quyết?
   Hãy nghĩ đến việc lập kế hoạch trước
- Quý vị là ông/bà?
  Các câu hỏi pháp lý của quý bạn sẽ được giải đáp

Tập sách nhỏ này nhằm mục đích hướng dẫn luật và không thay thế cho lời khuyên pháp lý.

Mặc dù chúng tôi đã cố gắng hết sức để đảm bảo thông tin này được cập nhật và chính xác nhất có thể, luật pháp lại có tính phức tạp và không ngừng thay đổi. Nếu quý vị chuẩn bị tham gia vào một vụ kiện tụng trước tòa hoặc khiếu kiện, quý vị nên nhờ luật sư tư vấn. Legal Aid NSW tuyên bố từ chối tất cả trách nhiệm đối với bất kỳ sai sót hoặc thiếu sót hoặc đối với bất kỳ mất mát hoặc hư hỏng nào, toàn bộ hoặc một phần, phát sinh từ bất kỳ cá nhân nào dưa vào thông tin trong sách nhỏ này.

Một số nội dung trong sách nhỏ này được xuất bản lần đầu tiên bởi tổ chức Benevolent Society và được tái bản trong một ấn bản hợp tác giữa Legal Aid NSW và Benevolent Society có tên Speakingfor myself: Planning for later life decision-making ((Hãy lên tiếng cho chính bản thân: Lập kế hoạch cho các quyết định cuối đời).

Để có bản sao của tất cả sách nhỏ này, hãy gọi 9219 5028, gửi email theo địa chỉ publications@legalaid.nsw.gov.au hoặc truy cập www.legalaid.nsw.gov.au/pubsonline

